

2017. március 15., szerda

P8_TA(2017)0083

Az uniós polgárok szabad mozgása és belső piacon történő munkavállalása előtt álló akadályok

Az Európai Parlament 2017. március 15-i állásfoglalása az uniós polgárok szabad mozgása és a belső piacon történő munkavállalása előtt álló akadályokról (2016/3042(RSP))

(2018/C 263/12)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Európai Unióról szóló szerződés (EUSZ) 3. cikkének (2) bekezdésére,
- tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) IV. és V. címére, 4. cikke (2) bekezdésének a) pontjára, valamint 20., 21., 26., 45–48. és 153. cikkére,
- tekintettel az Európai Unió Alapjogi Chartája 5. cikkének (2) bekezdésére, 30., 31. és 47. cikkére,
- tekintettel a szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról szóló, 2004. április 29-i 883/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽¹⁾,
- tekintettel a szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról szóló 883/2004/EK rendelet végrehajtására vonatkozó eljárás megállapításáról szóló, 2009. szeptember 16-i 987/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽²⁾,
- tekintettel a munkavállalók Unión belüli szabad mozgásáról szóló, 2011. április 5-i 492/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽³⁾,
- tekintettel a foglalkoztatási szolgálatok európai hálózatáról (EURES), a munkavállalók mobilitási szolgáltatásokhoz való hozzáféréséről és a munkaerőpiacok további integrációjáról, valamint a 492/2011/EU és az 1296/2013/EU rendeletek módosításáról szóló, 2016. április 13-i (EU) 2016/589 európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽⁴⁾,
- tekintettel a munkavállalók szolgáltatások nyújtása keretében történő kiküldetéséről szóló, 1996. december 16-i 96/71/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvre ⁽⁵⁾,
- tekintettel az Unió polgárainak és családtagjaiknak a tagállamok területén történő szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogáról, valamint az 1612/68/EGK rendelet módosításáról, továbbá a 64/221/EGK, a 68/360/EGK, a 72/194/EGK, a 73/148/EGK, a 75/34/EGK, a 75/35/EGK, a 90/364/EGK, a 90/365/EGK és a 93/96/EGK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2004. április 29-i 2004/38/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvre ⁽⁶⁾,
- tekintettel a szakmai képzések elismeréséről szóló, 2005. szeptember 7-i 2005/36/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvre ⁽⁷⁾,
- tekintettel a határon átnyúló egészségügyi ellátásra vonatkozó betegjogok érvényesítéséről szóló, 2011. március 9-i 2011/24/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvre ⁽⁸⁾,

⁽¹⁾ HL L 166., 2004.4.30., 1. o.

⁽²⁾ HL L 284., 2009.10.30., 1. o.

⁽³⁾ HL L 141., 2011.5.27., 1. o.

⁽⁴⁾ HL L 107., 2016.4.22., 1. o.

⁽⁵⁾ HL L 18., 1997.1.21., 1. o.

⁽⁶⁾ HL L 158., 2004.4.30., 77. o.

⁽⁷⁾ HL L 255., 2005.9.30., 22. o.

⁽⁸⁾ HL L 88., 2011.4.4., 45. o.

2017. március 15., szerda

- tekintettel a szakmai képzések elismeréséről szóló 2005/36/EK irányelv és a belső piaci információs rendszer keretében történő igazgatási együttműködésről szóló 1024/2012/EU rendelet (az IMI-rendelet) módosításáról szóló, 2013. november 20-i 2013/55/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvre ⁽¹⁾,
 - tekintettel a munkavállalók szabad mozgásával összefüggésben a munkavállalóknak biztosított jogok gyakorlását megkönnyítő intézkedésekről szóló, 2014. április 16-i 2014/54/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvre ⁽²⁾,
 - tekintettel a munkavállalók szolgáltatások nyújtása keretében történő kiküldetéséről szóló 96/71/EK irányelv érvényesítéséről és a belső piaci információs rendszer keretében történő igazgatási együttműködésről szóló 1024/2012/EU rendelet (az IMI-rendelet) módosításáról szóló, 2014. május 15-i 2014/67/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvre ⁽³⁾,
 - tekintettel az Unió polgárainak és családtagjaiknak a tagállamok területén történő szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogáról szóló 2004/38/EK irányelv jobb átültetéséhez és alkalmazásához nyújtott iránymutatásról szóló, 2009. július 2-i bizottsági közleményre (COM(2009)0313),
 - tekintettel „Az uniós polgárok és családtagjaik szabad mozgása: Öt intézkedés a változás érdekében” című, 2013. november 25-i bizottsági közleményre (COM(2013)0837),
 - tekintettel „A polgárok jogainak megerősítése a demokratikus átalakulás uniójában” című, 2017. január 24-i, az uniós polgárságról szóló 2017. évi jelentésre (COM(2017)0030),
 - tekintettel a munkavállalók Európai Unión belüli szabad mozgásáról szóló, 2011. december 15-i állásfoglalására ⁽⁴⁾,
 - tekintettel a mindenki, köztük az önálló vállalkozói tevékenységet folytatók számára is elérhető szociális védelemről szóló, 2014. január 14-i állásfoglalására ⁽⁵⁾,
 - tekintettel „A szabad mozgáshoz való alapvető jog tiszteletben tartása az Unióban” című, 2014. január 16-i állásfoglalására ⁽⁶⁾,
 - tekintettel eljárási szabályzata 216. cikkének (2) bekezdésére,
- A. mivel a Petíciós Bizottság számos olyan petíciót kapott, amelyben a benyújtók aggodalmuknak adtak hangot az uniós polgárok szabad mozgáshoz való jogának gyakorlása előtt álló különböző akadályokról;
- B. mivel az, hogy egyes tagállamok nem ismerik el az LMBTI-személyek közötti házasságokat vagy bejegyzett élettársi kapcsolatokat, akadályozhatja e személyek és partnereik Unión belüli szabad mozgását, és lehetetlenné teszi számukra az adott országokban az egyes szociális juttatásokhoz vagy közszolgáltatásokhoz való hozzáférést;
- C. mivel 2016. október 11-én a Petíciós Bizottság „Az uniós polgárok szabad mozgása és a belső piacon történő munkavállalása előtt álló akadályok a petíciók fényében” címmel meghallgatást szervezett;
- D. mivel a szabad mozgáshoz való jog az uniós polgárok alapvető joga, és elengedhetetlen az Unión belüli társadalmi és gazdasági kohézióhoz, melyek célja a teljes foglalkoztatás és a társadalmi haladás;

⁽¹⁾ HL L 354., 2013.12.28., 132. o.

⁽²⁾ HL L 128., 2014.4.30., 8. o.

⁽³⁾ HL L 159., 2014.5.28., 11. o.

⁽⁴⁾ HL C 168. E, 2013.6.14., 88. o.

⁽⁵⁾ HL C 482., 2016.12.23., 48. o.

⁽⁶⁾ HL C 482., 2016.12.23., 114. o.

2017. március 15., szerda

- E. mivel ahogy számtalan petícióban beszámoltak róla, sok tagállam sérti a munkavállalók szabad mozgásához való jogát; mivel előfordul, hogy a mobilis uniós polgárok kerülnek az egészségügyi ellátás igénybevételét, mert attól tartanak, hogy kiutasítják őket, ami ténylegesen korlátozza az egészségügyi ellátáshoz való alapvető jogukat;
- F. mivel a gazdasági válság és az annak leküzdését célzó intézkedések növelték a társadalmi-gazdasági egyenlőtlenségeket és a gazdasági migráció mértékét az Unión belül; mivel ezt mind a származási és a fogadó tagállamoknak, mind az érintett uniós intézményeknek kellőképpen figyelembe kell venniük, és különleges koordinációs intézkedéseket kell bevezetniük;
- G. mivel a munkavállalók Unión belüli mobilitása olyan kihívást jelenthet a nemzeti munkaerőpiacok számára, amely célzott megoldásokat tesz szükségessé, ugyanakkor hozzá is járulhat azok méltányosabbá tételéhez, amennyiben teljes mértékben tiszteletben tartják a munkavállalók alapvető jogait;
- H. mivel a tagállamok és az uniós intézmények közös felelőssége annak biztosítása, hogy a szabad mozgás elvei a polgárokat, a növekedést, a gazdasági és társadalmi fejlődést és a foglalkoztatást szolgálják, valamint hogy a vonatkozó uniós jogi keret hatékonyabban ültessék át és hajtsák végre;
- I. mivel bizonyos esetekben a mobilis uniós munkavállalók és családtagjaik szociális biztonságát egyenlőtlenségek és esetlegesség jellemzik;
- J. mivel a szociális biztonsághoz fűződő jogokkal megkülönböztetés nélkül kellene tudniuk élni az állandó munkavállalóknak, az ideiglenes munkásoknak vagy a határ menti ingázóknak, valamint azoknak is, akik szolgáltatás nyújtása céljából végzik tevékenységüket;
- K. mivel a munkaügyi kapcsolatokban a saját váltó alkalmazása tisztességtelen és diszkriminatív helyzet kialakulásához vezethet a munkavállalók számára, amely megakadályozza őket abban, hogy éljenek a belső piacon történő szabad mozgáshoz való jogukkal;
- L. mivel a petíciók benyújtóit aggasztja egyrészt a szélessávú hozzáférés hiánya, különösen a távoli, vidéki és hegyvidéki területeken, másrészt a széles sávú internetes kapcsolat hirdetésekben szereplő és tényleges sebessége közötti eltérés, melyek hatást gyakorolnak a belső piaci fogyasztóvédelemre, és akadályokat gördítenek az információkhoz és a szolgáltatásokhoz való hozzáférés elé;
1. felszólítja a tagállamokat, hogy a szubszidiaritás elvének megfelelően szabályaikból távolítsanak el minden diszkriminatív gyakorlatot és szükségtelen akadályt az Unió polgárok és azok családtagjai, köztük a nem uniós állampolgárságú családtagok elől, hogy azok élvezhessék a területükre való belépéshez és az ottani tartózkodáshoz való jogot, valamint a szociális jogokat, és mindeközben tegyék közigazgatásukat hatékonyabbá, hogy megkönnyítsék a munkavállalók Unión belüli mobilitását;
 2. mélyszéles aggodalmának ad hangot amiatt, hogy egyes tagállamok alkalmazzák azt a munkavállalók szabad mozgásának elvét sértő gyakorlatot, hogy az országukban alkalmazott európai polgárokat munkaszerződésük lejártá után rövid idővel kiutasítják;
 3. felszólítja a Bizottságot, hogy egyértelműsítse, frissítse és bővítse ki a 2004/38/EK irányelv jobb átültetését és alkalmazását célzó iránymutatását, különösen azért, hogy beillesse az Európai Unió Bíróságának (EUB) közelmúltbeli ítéleteit (a C-456/12. ⁽¹⁾ és a C-457/12. ⁽²⁾ sz. ügy); a teljes és megfelelő alkalmazás biztosítása érdekében javasolja az átültetési és végrehajtási tervek használatát;
 4. hangsúlyozza az „egyenlő munkáért egyenlő díjazás” elvét, és elítéli, hogy néhány tagállam megtagadja a szociális védelmet a nem uniós polgárságú munkavállalóktól; sürgeti a tagállamokat, hogy valamennyi uniós munkavállaló megvédése érdekében tartsa be az érvényes uniós jogszabályokat és a munkajog alapvető elveit; szorgalmazza annak jobb

⁽¹⁾ A Bíróság (nagytanács) 2014. március 12-i ítélete – O kontra Minister voor Immigratie, Integratie en Asiel és Minister voor Immigratie, Integratie en Asiel kontra B, ECLI:EU:C:2014:135.

⁽²⁾ A Bíróság (nagytanács) 2014. március 12-i ítélete – S kontra Minister voor Immigratie, Integratie en Asiel és Minister voor Immigratie, Integratie en Asiel kontra G, ECLI:EU:C:2014:136.

2017. március 15., szerda

meghatározását, hogy milyen feltételeket kell teljesíteniük az uniós polgároknak és azok harmadik országból származó családtagjainak ahhoz, hogy élhessenek szociális jogaikkal;

5. üdvözlő a szociális biztonságra vonatkozó információk elektronikus adatcseréjének (EESSI) megvalósítását, amely Unió-szerte segíti a szociális védelemmel foglalkozó szerveket a gyorsabb és biztonságosabb információcserében; felszólítja a tagállamokat, hogy az információmegosztás új típusához való alkalmazkodás érdekében javítsák technológiai kapacitásukat; felszólítja a határokon átnyúló kollektív szerződések támogatására szolgáló lehetőségek felmérésére, valamint a bevált gyakorlatokat előmozdító európai platformok létrehozására;

6. felszólítja a tagállamokat, hogy a 2014/67/EU irányelvben előírtnak megfelelően hozzanak létre egységes nemzeti honlapokat; felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy javítsák a polgárok más tagállamokban történő szabad letelepedését, munkavállalását és tanulását erősítő és a nyilvánosság ismereteinek növelését célzó iránymutatási és tanácsadási tevékenységeiket; felszólítja a Bizottságot, hogy javítsa az Unión belüli munkavállalási és tanulási lehetőségekre vonatkozó információk nyújtását célzó eszközök, például az EURES és a PLOTEUS hatékonyságát, és növelje a lakosság ezekkel kapcsolatos ismereteit; tudomásul veszi az új EURES-rendeletet ((EU) 2016/589 rendelet), melynek átfogó célja, hogy az EURES az Unión belüli tisztességes munkavállalói mobilitás révén a foglalkoztatás hatékony eszköze legyen; hangsúlyozza, hogy a jobb konzuli segítségnyújtás és együttműködés segít felhívni a figyelmet az utazó munkavállalók személyes helyzetére és alapvető jogaik megvédésére, és lehetővé teszi zökkenőmentes beilleszkedésüket a fogadó tagállamba;

7. felkéri a tagállamokat, hogy nyújtsanak egyértelmű iránymutatásokat és megfelelő képzést azon köztisztviselőknek és közigazgatási alkalmazottaknak, akik részt vesznek az Unióban jogszerűen tartózkodó uniós és nem uniós állampolgárságú polgárok, munkavállalók és családtagjaik szociális jogainak végrehajtásában;

8. kéri a SOLVIT szolgálat megerősítését, például egy segélyvonal létrehozásával, valamint minden más olyan illetékes hatóság megerősítését, amelyhez az uniós polgárok fordulhatnak a belső piacot érintő konkrét kérdéseikkel, hogy lehetővé tegyék számukra és családtagjaik számára, hogy kellő időben tájékoztatást és támogatást kapjanak olyankor, amikor szabad mozgáshoz való joguk gyakorlása során akadályba ütköznek;

9. szorgalmazza a szociális jogaik egyik tagállamból a másikba történő hordozhatóságát igénybe vevő polgárok számára vonatkozó statisztikai adatok gyűjtésének és feldolgozásának javítását, hogy tovább lehessen fejleszteni a tagállamok közötti koordinációt, és a magasabb szintű szociális védelem elérését lehetővé tevő szakpolitikai intézkedésekkel meg lehessen erősíteni az uniós polgárok jogait;

10. szorgalmazza a „szokásos tartózkodási hely” értelmezésének fokozottabb összehangolását;

11. sajnálja, hogy a szociális biztonsági jogosultságok összekapcsolásának sikertelensége akadályokat gördít az uniós polgárok elé, és felszólítja a tagállamokat, hogy a szociális ellátások (pl. az állami nyugdíj, az egészségbiztosítás, a munkanélküli ellátás és a családi ellátás) hordozhatóságának biztosítása és következőképpen az Unión belüli munkavállalói mobilitás útjában álló akadályok csökkentése érdekében teljes körűen és hatékonyan hajtják végre a szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról szóló 883/2004/EK rendeletet, valamint a szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról szóló 883/2004/EK rendelet végrehajtására vonatkozó eljárás megállapításáról szóló 987/2009/EK rendeletet; határozott és hatékony lépéseket sürget egy olyan összehangolt rendszer kialakítására, amely Unió-szerte minden ember számára összesített társadalombiztosítási járulékokat és juttatásokat biztosít, például egy olyan társadalombiztosítási kártya révén, amely megkönnyíti a társadalombiztosítási járulékok és jogosultságok nyomon követhetőségét⁽¹⁾;

12. felszólítja a tagállamokat, hogy sürgősen valósítsák meg az európai fogyatékosági kártyát, amely megkönnyítené a fogyatékosággal élők egyik tagállamból a másikba történő utazását és mozgását;

⁽¹⁾ Kísérleti projekt: Társadalombiztosítási kártya (2016_04.037717_3), végrehajtva 2016-ban és 2017 elején a „European Mobility Portal on Social Security – Social Security at Your Fingertips” elnevezésű megvalósíthatósági tanulmány révén.

2017. március 15., szerda

13. a határokon átnyúló egészségügyi ellátásra vonatkozó betegjogok érvényesítéséről szóló 2011/24/EU irányelvben, a szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról szóló 883/2004/EK rendeletben és a Bíróság kapcsolódó ítélkezési gyakorlatában ⁽¹⁾ meghatározott jognak megfelelően helyteleníti, hogy egyes uniós polgárokat kizárják a másik tagállam nemzeti közegészségügyi rendszeréből;
14. kéri az uniós adóügyi kereten belüli koordináció fokozását, hogy – az olyan egyéb vonatkozó kérdések mellett, mint az adóömping megelőzése – felszámolható legyen a kettő adóztatás;
15. megjegyzi, hogy az emberek szabad mozgásából eredően egyre nő a gyermekek feletti felügyelettel kapcsolatos, határokon átnyúló ügyek száma; a gyermekek feletti felügyelettel kapcsolatos ügyekben kéri a tagállamok közötti konzuli és igazságügyi együttműködés fokozását; üdvözli a Brüsszel IIa. rendelet jelenleg is zajló felülvizsgálatát;
16. elítéli azt a gyakorlatot, amikor munkaügyi kapcsolatokban biankó saját váltót alkalmaznak, lehetővé téve a munkaadó számára, hogy könnyebben követelhesen esetleges kártérítést, és elkerülje a munkaügyi bíróságokon a hosszadalmas pereskedést, megfordítva a bizonyítási terhet a vétkesség és a kártérítés összege tekintetében; hangsúlyozza, hogy ezek a biankó saját váltók megakadályozzák, hogy a polgárok éljenek a belső piacon történő szabad mozgáshoz való jogokkal; felszólítja a tagállamokat, hogy fogadjanak el olyan jogszabályokat, amelyek az egész Unióban tiltják a biankó saját váltók munkaügyi kapcsolatokban történő alkalmazását; sürgeti a Bizottságot, hogy bocsásson ki ajánlást a tagállamok számára a biankó saját váltók munkaügyi kapcsolatokban történő alkalmazása kifejezett betiltásának szükségességéről;
17. aggodalmának ad hangot amiatt, hogy egyes petíciók benyújtói nehézségekbe ütköztek szakmai képzéseik Európán belüli elismertetése tekintetében; szorgalmazza a tudományos címek és az egyetemi diplomák tagállamok általi további és folyamatos egységesítését, a szakmai képzések elismerésére, valamint a másik tagállamban munkavállalást tervező képzett szakemberek számára előírt folyamatos szakmai fejlődésre vonatkozó követelmények elismerésére irányuló adminisztratív együttműködés fokozása és egyszerűbb és gyorsabb eljárások biztosítása érdekében a belső piaci információs rendszer (IMI) rendszerszintű, mindenféle megkülönböztetés nélküli alkalmazását, a Bíróság állandó ítélkezési gyakorlatával összhangban, a szakmai képzések elismeréséről szóló 2005/36/EK irányelvnek megfelelően tiszteletben tartva ugyanakkor a fogadó tagállam előírásait;
18. meg van győződve arról, hogy a mobilitást egy olyan széleskörű szabályozási eljárás révén kell koordinálni, melynek célja a hatékony szociális jogokat biztosító, stabil és minőségi álláshelyek garantálása, hatékonyan kezelve a megkülönböztetés és a bizonytalanság minden formáját;
19. úgy véli, hogy annak biztosítása érdekében, hogy a mobilitás önkéntes legyen, az Uniónak és a tagállamoknak sikeresen kell kezelniük azt a problémát, hogy a munkavállalók hazai régiójában kevés a foglalkoztatási lehetőség és nem megfelelő a szociális védelem;
20. felszólítja a Bizottságot, hogy biztosítsa az egységes távközlési piacról szóló rendelet tényleges nyomon követését és végrehajtását, amely rendelkezéseket tartalmaz majd arra vonatkozóan, hogy a fogyasztók tájékoztatást kapjanak a széles sávú kapcsolat minimális, rendes körülmények között elérhető, a maximális és a hirdetésekben szereplő sebességéről; támogatja ezzel kapcsolatban a félrevezető hirdetések felszámolását célzó figyelemfelkeltő kampányok szervezését;
21. felszólítja a tagállamokat, hogy teljes körűen hajtsák végre a határon átnyúló egészségügyi ellátásra vonatkozó betegjogok érvényesítéséről szóló 2011/24/EU irányelvet, és biztosítsák a határokon átnyúló egészségügyi ellátás – ideértve a gyógyszerek – költségeinek hatékony és időben történő visszatérítését, mert ennek hiánya önkényes megkülönböztetést jelenthet vagy indokolatlanul akadályozhatja a szabad mozgást;
22. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, valamint a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek.

⁽¹⁾ Pl.: A Bíróság 1998. április 28-i ítélete – *Kohll kontra Union des caisses de maladie*, C-158/96, ECLI:EU:C:1998:171; A Bíróság 1998. április 28-i ítélete – *Decker kontra Union des caisses de maladie*, C-120/95, ECLI:EU:C:1998:167; vagy a Bíróság (nagytanács) 2005. április 12-i ítélete – *Annette Keller örökösei kontra Instituto Nacional de la Seguridad Social (INSS) és Instituto Nacional de Gestión Sanitaria (Ingesa)*, C-145/03, ECLI:EU:C:2005:211.